

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za tiskarje velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtinskega petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravišтво, na katero naj se blagovoljijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

London 11. oktobra. Standardu se telegrafira iz Bukarešta 10. oktobra: General Gurko je z enajstimi polki konjice in z osmimi baterijami jahajoče artilerije preko Trnovega in Selvi udaril proti Sofiji. Štirje polki gardne kavalerije bodo mej potoma k njemu se pridružili.

Svištovo 10. okt. Poročila od prvih straž cesarjeviča naslednika pripovedujejo, da Sulejman-paša vedno svojo vojsko razgleduje. Pričakuje se, da bode Sulejman Ruse prijel. Tukaj in v Trnovem se nakopičujejo velike zaloge sena in žita za zimo.

Bukarešt 11. okt. Veliki knez Konstantin, brat carjev, prevzame poveljništvo večje ruske vojske, ki se zbere v Kalarašu, nasproti turške trdnjavi v Silistriji. — Ker je armada carjeviča naslednika dovolj pomoči dobila, bode tudi oddelek generala Zimermanna v Dobruči močno podkrepjen.

Prevažna je novica londonskega lista angleške vlade, da je slavni in hrabri vojevod ruskih konjikov, general Gurko, s 15. polki konjice in jahajočo artilerijo, t. j. z 8000 jezdec in 48. kanoni mahnil na pot za hrbet Plevne in po cesti v Sofijo, da to mesto vzame in vir zamaši, iz katerega Osman živež dobiva, pa da potem tudi Srbom roko dá, ako precej vstopijo v boj, kar se pričakuje.

Tako bi bilo tudi razlagati si sicer čudno novico včerajšnjega carigradskega telegrama, da so ta čas Turki brez brambe od strani Rusov zopet prinesli v Plevno živeža. Včeraj smo se vprašali: kje je bil Gurko? Denes nam bi londonski telegram to pojasnil, da je šel za važnejšim plenom.

Iz Peterburga se piše dunajskej uradni „Wiener Abendpost“ mej družim: „Čudno je, da so se Angleži vladajoče stranke odločili k velikim žrtvam za Turčijo. Razlogi za take žrtve se ne morejo razjasniti.“

Iz Nikšića se piše praškemu listu, da je to mesto za časa obleganja strašno trpelo. Malo hiš je, katerih ne bi bila kaka bomba zadela. Kadar je po noči vihar, padajo še zmirom razstreljeni zidi skup. Dosti hiš je popolnem sesutih. Obzidje, večji magazini in večja poslopja so ostala cela, ravno tako velika mošeja. — Mesto ima tri dele, citadelo (grad), notranje mesto, t. j. oni del, ki je za obzidjem, in vnanje mesto, oni del, ki je zunaj obzidja. Notranje mesto ima rimski značaj. Turkom nij bilo zmanjkalo smodnika, pač pa strelb. Našli so Črnogorci še dva magazina smodnika, 8 Krupovih, 13 manjših kanonov, 4000 vreč žita in sicer živeža.

Odločilen dan

Je današnji dan, 14. oktober, ne le za francoski narod, temuč za ves omikan svet. Denes so namreč volitve na Francoskem. In morda še nikoli nijso zanimale nobene volitve vseh sosednjih narodov bolj nego današnje francoske. Pa zakaj?

Zato, ker na Francoskem gre pri teh volitvah morda zadnjič borba mej narodom za princip, ki ves svet navdaje, ki se vleče kakor rudeča nit skozi zgodovino vseh narodov, ki se zove svoboda.

Izid volitev na Francoskem bode odločil, ali bode najomikanejši narod tega sveta, francoski, vladal se odslej sam, ali bode vladan osobno. Republika ali monarhija? to je končno vprašanje.

In tu vidimo, da javna glasila vseh narodov, naših bratov Rusov, Čehov, Hrvatov, Srbov, kakor tudi zapadnih velicah narodov, Nemcev celo ne izvzemši, simpatizirajo, če ne sploh, pa v velikanski večini politično misleče inteligencije, prav živo z republikanci in jim denes iz celega srca zmago privoščijo. Zakaj to? Pač zato, ker evropski svet instinktivno čuti in iz povestnice zadnjega stoletja ve, da svoboda, na Francoskem rojena, čudno vpliva na vso sosesčino, zopetno vzpostavljene reakcije, pa tudi drugod raja zaduhlo in težeče duševno robovanje absolutizmu, pravemu ali maskiranemu.

„Nemcev celo ne izvzemši,“ rekli smo. In res vidimo, da nemška narodna stranka simpatizira z republikanci, tista nemška stranka, ki sicer Francozom iz narodnega egoizma in šovinizma, kakor tudi iz slabe vesti in strahu pred maščevanjem, zlo hoče. Tudi tu je dober instinkt močnejši nego narodna strast, tudi tu prodira zavest, da je ali bi morala biti svoboda občečloveško načelo. Celo Nemec si ne more utajiti, da tudi on uživa duševne plode prve francoske revolucije, prave matere francoske republike.

Vemo sicer, da neki ultrakonservativni listi, ki v Bismarku vidijo večji strah, nego je v istini, pridigujejo, da baš zato, ker Nemci tudi simpatizirajo za republiko, bilo bi boljše, da zmaga monarhizem. Mi tem ne moremo verjeti. „Če greš ti na levo, pojdem jaz na desno“ — ne velja vselej v politiki. Dostikrat so cilji, ki so skupni celo protivnikom. In da bi francoska republika bila Nemcem menj nevarna, nego monarhija, Slovanje nemojmo verovati. Republika je vsaka narodna, monarhije pa so bile, kakor zgodovina uči, dostikrat sebične. Prej bode francoska republika terjala ob pravem času in najbrž v zvezi s Slovanstvom Lotaringijo in Elsas nazaj, nego bi kakov sebičnjašk francosk monarh to storil.

Sicer pa le malo trenutkov še počakajmo in videli bomo, kakov izid bodo imele te volitve, na katere se od vseh strani toliko stavi.

O ruskih financah.

Kadar turkoljubni nemški listi, mej temi v prvi vrsti glavni organ naših ustavovercev „N. Fr. Pr.“ in za njo vsi izrezavajoči mali nemčurski provincijalni listi ne vedo uže kaj več proti slavjanskej Rusiji psovati, pa začno s ciframi in navidezno učenimi frazami dokazovati, da so ruske finance tako potrte, da ne bode mogla Rusija vojske izvesti. To se ve da pozablja, da so pred jednim letom z istimi argumenti in z isto nesramnostjo trdili v svojih člankih, da zaradi nerednih financ Rusija niti vojne začeti ne more in je začela ne bode. Dosti bi bilo nam sicer le na napačen izkaz tega nemškutarskega, slovansovražnega prorokovanja opomeniti, da bi se moglo uže reči, kakor so se sovražniki motili o Rusiji lani, tako se bodo letos in drugo leto. A naj storimo še več, naj posnamemo, kar pišejo Rusi v svojej velikej treznosti in mirnej objektivnosti sami.

Eden najrazširjenjših in največjih ruskih listov, „Novoje Vremja“ prinaša sledeča članka:

„Precej neokrepčevalni položaj naših financ nas na videz malo vznemirja. Mi gledamo žalostno na naš kreditni rubelj, zavračamo vso krivdo zaradi zmanjšane žitnega izvoza izza meje le na vojno, in odlagamo svoja upanja na zboljšanje v ustanovljenje miru. Ali vse naše pregrehe nakladati na vojno, kakor na grešnega kozla, nij pravilno; vojna je odgovorna samo zato, ker nij izpolnila vseh nad, katere smo stavili vanjo.

V tem oziru je vojna dolžna bolje opravljati svojo nalogo; ona mora jasno in trdo spoznati pomanjkanje in napake, katere so prej slabo poznali in dostikrat še popolno tajili, dobiti mora za njih izpravljenje sposobne moči v ruskem občinstvu. Pomenljivo je, da je bilo osnivanje k sedanjemu povoljnemu finančnemu položaju najbolj kulturnih zapadnih držav, na Angleškem, Francoskem in Pruskem, položeno v prvi četrtinki tekočega stoletja, v dobi naj pogostejših, najkrvavejših in razdejalnih vojsk. In to osnivanje se je izkazalo tako trajajoče, da je v zvezi z razvitjem družih strani gospodarskega življenja in narodnega bogatstva, otelo te države od močnih potresov njih gospodarskega kredita, da je storilo mogoče preživeti brez kreditne škode vse mogoče politične dogodke in kipenja, ne izvzemši cele vrste vojska v zadnjih pet in dvajsetih letih in da je pomagalo preživeti s primerno lehkostjo vse za finance težavne čase.

Naše finance so sedaj predmet številnih pretresovanj v zapadnem časništvu. Kakšne

so pa te razprave, čitatelj sam lahko pogodi. Še celo „Times“, ki se v obče v izhodnjem vprašanji oziroma ruske politike na vzhodu še dovelj pristojno obnaša, zabrede v nepotrebno in skoraj hudobno strogost, kadar govori o ruskih financah. Nedavno je prorokoval zapadnemu občinstvu, da bi v slučaju, ko bi se vojska podaljšala, Rusija ne bila zmožna plačati odstotkov na zagranična posojila. Še osupljiveje je pa, da se nahajajo podobne bojazljivosti v „Timesu“, čegar uredništvo snuje ta poročila na podatke svojega peterburškega dopisnika, kateri, mesto da bi študiral stanje ruskih financ iz prvih izvirov in delal samostojne izpiske, se omejuje na kratka časopisna poročila. Po znanem izrazu, da tri besede zadostujejo človeka k smrti prigovoriti, je mogoče na podlagi iz obče zveze časniških poročil iztrganih stavkov sestaviti kakoršnokoli sebi ugodno, ali neresnično sodbo o ruskih financah.

Kakšno mnenje naj si „Times“ in njegov peterburški dopisnik o naših financah osnujeta, jih lahko poduči uredništvo berlinske „National Zeitung“. Ker je tudi na Nemškem mnogo ruskih fondov pomeščenih in ker so po nekaterih lehkomišljenih dopisnikih raztrošene govorice o obustavljenji odstotnega plačevanja vznemirjevale lastnike ruskih papirjev, naročilo je imenovano uredništvo znanemu ekonomistu Adolfu Wagnerju napisati celo vrsto poročil „o položaji ruskih financ“. Wagner prizna težkočo našega položaja, dokazuje, da smo začeli vojsko brez zadostnih zagotovljenj s finančnih strani, obžaluje nedostatek, pomanjkljivost in primerno nejasnost naših oficijalnih izvestij in potem porabljuje za snov svojih pretresovanj — dokumentalno snov, kurzove buletine in balanse gospodarske banke.

Kurz naših 5% fondov je stal 1. 1875 „al pari“ ali nekoliko više, kar se pojasnjuje po Wagnerjevem mnenji iz posebnega položaja evropskega denarnega trga. Wagner misli, da naši fondi niso zaslužili tako velicega kurza, ker so v teku 1876. leta padli na 80%, 1. 1877 pa še bolj, no, sedaj se pa uže dosti dolgo drže mej 75 in 78%. Ta kurz 5% posojila je čisto sličen s kurzom najboljšega avstrijskega gospodarskega papirja — s 4% zlato rento, za katero daje 64%. Ali Avstrija, kakor je znano, se ne vojskuje, temuč živi v miru, in če polagoma mobilizuje svojo vojsko, ne rabi zato nenavadnih sredstev. Tedaj je naš gospodarski kredit v baš istem položaji, kakor avstrijski, razmerno pa stoji više. Tolažba ta je, seveda, slaba, ker nij nič tako britkeje sodbi ekonomistov razpoloženega, kakor avstrijske finance, ali tolažba je le. Zapazimo pa tudi, da je avstrijski državni zbor začel pretresovati podano reformo o bolj ali manj korenitem prestrojenji financ.

Po Wagnerjevem mnenji (kolikor se da razsoditi iz samega kurza fondov) nij nastopilo daljše oslabiljenje v položaji gospodarskega kredita v primeri z 1. 1876 še za časa same vojske proti Turški ne, ne glede na naše neudače in neizbežljivo potrebo drugega posojila. Dalje se obrne Wagner k balansam gospodarske banke in dokazuje, da imajo Rusi dovoljno število sredstev za pokritje nenavadnih stroškov in mej temi sredstvi imenuje zlasti novo izdanje kreditnih biljetov. To se razvidi iz druge polovice 1876. leta. Zarad srečnega zaključenja računov poprejšnjih let je imela gospodarska blagajna letos spomladi 46 milijonov v specijalno tekočem bankinem računu. Ta vsota

se je kmalu zmanjšala v teku prošlega leta; proti septembru je čisto izginila iz bankinih računov, a prvega decembra je gospodarska blagajna banki uže 28 milijonov dolžila; prvega septembra letošnjega leta je pa narasel ta dolg na 110 milijonov rubljev. K temu dvema vsotoma pristavlja Wagner 61 milijonov rubljev kreditnih biljetov, katere je izdala banka v zameno za prejete obligacije poslednjega notranjega posojila in 22 milijonov, na katere je banka posameznim osobam kredit povečala. Na ta način je dala banka blagajni za vojne potrebe v poldrugem letu vsega skupaj 239 milijonov. A iz te vsote izvzemši 46 milijonov jih 193 m. rub. nij banki pripadalo. V primeri s tem pa imajo aktiva skoro 174 milijonov kreditnih biljetov, izdanih na oddeljeni bankini račun, tako, da je vsota v narodnem prometu nahajajočih se kreditnih biljetov narasla na ogromno število 908 milij. rubljev.

Tako daleč sega prvi del Wagnerjevih poročil in zaključek se glasi: Rusija vodi sedanjio vojsko večjidel na novem izdanji kreditnih biljetov.

Drugi članek pak nadaljuje:

Dosedaj je vedla Rusija vojno s Turčijo s pomočjo papirnatega denarja. Težavno pa je določiti vso vsoto čreznavačnih stroškov za vojne potrebe skupno s stroški za vojna pripravljanja. Wagner določuje to vsoto približno na 300—350 milij. rub. Po drugem računjenji je stala mobilizacija blizu 90 m. r., vojska pa še po vrhu navadnih budgetnih stroškov mesečno po 50 m.; to znese tedaj 365 milij. rublj. nenavadnih stroškov za vojsko. Wagner sicer našteje, koliko milijonov je dobila blagajna izza granice (izven Rusije) in po dveh notranjih posojilih zraven z novimi izdanji kreditnih biljetov, ali misli, da za proizvedenimi sedanji izdanji ne ostaja več dosti zaloge. Tudi v ostalih delih finančne uprave nij bilo blagodejnih spremen. Stroški se niso nikjer skratili, a colni dohodki so se še pomanjšali.

Neprimernost vojskinega vedenja s kreditnimi biljeti — a drugega izhoda nij bilo, ker se nij posrečilo kakšnokoli znatno vnanje posojilo, a notranje posojilo se je moralo pribaviti s pomočjo narodne banke, javljaajoče se v novih izdanjih kreditnih biljetov — je napravila silno povišanje metalne valute in brezcennost papirnatih novcev. Kreditni rubelj stoji sedaj pod 65%, t. j. pal je tako silno, kakor avstrijski papirnati novci v času italijanske vojske 1859. l., v najžalostnejši dobi noveje avstrijske zgodovine.

Brezcennost papirnatih novcev naklada ogromnih žrtev na Rusijo. Plačevanja procentov na zagranična posojila v metalnej valuti so za državno blagajno, katera dobiva dohodke v kreditnih biljetih, skoraj za 50% dražja, ker ona dobi za krediten rubelj mesto 400 centimov v zlatu samo 250. Zarad tega plačamo mi na 5% metalna posojila v resnici 8%, in če imamo ozir na posojilno realizacijo, potem naraste naš plačevalni procent na devet. Notri v Rusiji se pa podražujejo malo po malo vsi predmeti v razmeri z brezcennostjo kreditnega rublja, in dragina se najžalostneje prikazuje pri osobah, ki žive od plače ali ročnega dela in take osebe se zmirom pomnožujejo. Koncem nas sama vojska veliko dražje stane, kakor bi pa stala, če bi ne bili papirnati denarji tako brez cene. Njihova nova izdaja ostaje v Rusiji, a vojska je

se ve da zunaj naših predelov; tedaj je treba večjih zakupov zlata, katero se pa drago kupuje, ker za krediten rubelj, ki je nominalno vreden 4 franke, se dobi samo poltretji frank. Primerno s kurzom naših papirnatih denarjev, bivšim do vojske 350, plačujemo mi vse jedno nepotrebnih 30% pri vsakem izdatku za vojne potrebe, katerih se plačuje v metalnej valuti.

Iz te diagnoze zaključuje Wagner, da bo z nadaljevanjem vojske finančni položaj Rusijo še bolj oslabil. Pri tem pa pusti Wagner na strani ono blodnjo, namreč, da bi nepovoljni položaj ruskih financ Rusiji branil vojsko nadaljevati in do konca privesti. Vzemimo tudi najslabeji slučaj, da bi se neobičajni vojni izdatki tudi v prihodnje pokrivali z novimi izdanji kreditnih biljetov — in vendar je mogoče vojno vesti na ta način. Da bi se pa ognil tega načina, predlaga Wagner dve sredstvi: posojila in v skrajnem slučaju — uporabljenje „vsega nepotrebnega zmanjalnega fonda gospodarske banke, naj se tudi kaže poslednja misel pri prvem pogledu strahna, kakor hoče.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. oktobra.

Magjarsko izdajstvo se kaže v govoru Helfyjevem. On je dejal: „Trenotek za revolucijo nij še prišel, a prišel bi tačas, ko bi avstrijsko-ogerska armada na strani ruske zoper Turka operirala.“ To je gotovo dovolj nesramno. In ogerski ministri nijso zavrnili tega Helfyja. Magjari se pri Vilagošu nijso nič naučili, hote še jednega.

Vnanje države.

Iz **Belgrada** se javlja, da se vojaki hitrejšje pošiljajo na mejo, ker se je bati, da bodo Turki začeli ofenzivo. Ministerski svet je konvencijo z Rusijo potrdil. Posameznosti nijso znane.

Iz **Aten** se poroča v „Nordd. A. Ztg.“, da je angleški zastopnik Wyndham grškemu ministru Trikupisu povedal, da je Turčija zažugala v London, da bode Grecijo razbila, če se na dalje oborožuje. Trikupis je odgovoril, da ravno zarad tega žuganja in zlega gospodarstva turških oblastij v grških provincijah mora Grecija oboroženje pohitriti, ne pa ustaviti.

Iz **Londona** se poroča, da je grof Beust več časa konferiral z ministrom Derbyjem. Bajje da hoče Avstrija z Anglijo vred posredovati za mir...

Francoska vlada je izdala nov manifest pred volitvami na narod. Ona pravi, da se nij bati vrnitve v preteklost. Pol milijona eksemplarov tega oklica je razposlanega.

Italijanski predsednik zbornice, Crispi, ki je bil v Berlinu in Londonu, pričakuje se na svojem povratku tudi na Dunaj.

Dopisi.

Iz Beljaka 10. oktobra. [Izviren dopis.] V soboto dne 30. septembra t. l. se je v nekem skednji v bližnji vasi Podravlje vnelo po nepazljivosti mlatičev, ki so sredi slame in nakopičenega še neomlačenega žita tabak kadili. Kmalu je stalo celo poslopje v plamenu. Nesreča pa je hotela, da je ravno takrat potegnil precej hud veter od severoizhoda, ki je prouzročil, da je, v ne celej pol uri vsa vas, obsegajoča 13 hiš in 17 gospodarskih poslopij, v plamenu stala. Cerkev s stolpom vred je do tal pogorela, tako, da nij ostalo nič drugega, ko golo zidovje; zvonovi so se raztopili. Iz Beljaka se je sicer odpeljal takoj, ko se je za požar izvedelo, poseben vlak z brizgalnicami in gasilci na kraj nesreče; toda obvarovati nij bilo nič več mo-

goče, ker so uže vse strehe v plamenu stale in je vročina tako intenzivna bila, da se nij bilo mogoče poslopjem približevati. Zavarovana je bila samo cerkev za 360 gold. pri graškej vzajemnej zavarovalnici in en posestnik za 980 gold. pri banki „Slaviji“. Kakor čujem, ste obe zavarovalnici škodo takoj in jako kulantno precenili.

Pri tej priložnosti ne morem zamolčati nesramnega vedenja tukajšnjega velikonemškega glasila „Süddeutsche Post“ in uradne „Celovčanke“, katere obe, poudarjaje veliko revo in nesrečo podraveljskih pogorelcev, ne morete prilike opustiti, da ne bi po sodeželanah Slovincih in njihovih političnih težnjah prav po nemško surovo udarili. Do lanjskega leta so bili namreč vsi Podraveljci zavarovani pri banki „Sloveniji“; potem so pa, razen uže omenjenega k „Slaviji“ prestopivšega posestnika vsi zavarovanje opustili. Omenjeni glasili „skrajnih nemških predstraž“ tedaj s hinavskim patosom vprašujete Slovence, kam bodo prišli, ako bodo podpirali slovensko sleparstvo in ubogali proroke in misijonarje tega sleparstva — duhovščino, ter dostavljate — po odgovor pojdite v Podravlje! Takova zlobnost bi bila kaznjiva, ako bi ne bila — politična norost! — Kam bodo pa prišli Nemci podpirajoči različne Plachte in banke žalostnega spomina? in kam bodo prišli ščuvajoči vedno po svojih organih na nas slovence sodeželane? — Odgovor na te dve vprašanji prepuščam omenjenima listoma.

Iz Kompolj 10. okt. [Izv. dop.] Strašen požar je 22. avgusta t. l. v Kompoljah šest in petdesetim posestnikom vsa hišna in gospodarska poslopja s cerkvijo sv. Vida vred do tal pokončal, vso za zimo pripravljeno krmo za živino in pridelke za ljudi popolnoma uničil. — Obupati bi bilo mnogim posestnikom in marsikatera družina bila čez zimo brez lastne strehe ostala, ko bi naš, za celi okraj jako skrbni gospod Dollhof, c. kr. okrajni glavar v Kočevju, nam ne bil tako hitro in jako zdatnih obilnih pripomočkov in milodarov preskrbel. Ob večeru nesreče, v katerem je požar do 200.000 gold. v kakih treh urah škode napravil, se je blagodušni g. Dollhof uže iz Dolenje vasi na potu iz Velikih Lašč v Kočevje grede, zapazivši požar, brzo vrnil in pozno v noči k strašnemu prizoru prihitel, pričat se o nesreči in bedi.

In glejte! v nekoliko dnevih nam pošlje blagi gospod po njegovem namestniku gospodu Pfeifferju 1500 gld., katere je naš presvitli cesar in gospod, po priprošnji našega gospoda okraj. glavarja milostivo podariti blagovolil, poleg tega pa še več sto gld. od človekoljubnih dariteljev na prošnjo gospoda Dollhafa; lahko si je misliti, kako v srce smo bili vsi ginjeni, videti toliko požrtvovalnost, lahko misliti si veselje po prejetem denarji, kateri je marsikomu pripomogel, da si je vsaj najpotrebnejšega za streho omisliti mogel; in v nekoliko dnevih nam dojde vesela novica, namreč: jutri bode gospod okraj. glavar 5000 gl., katere je veleslavni deželni odbor kranjski za pogorelce dovolil, v farovžu delil, pa kako radostne obraze smo videli po sveteh maši, ko je gospod glavar po razdelitvi omenjenih 5000 gl. razdal še več stotin gld., katere je od raznih krajev za pogorelce dobil; marsikateremu se je od veselja in prepričanja, koliko da se za nas skrbi, solza zalesketala iz hvaležnosti, zatorej za ves trud in blago očetovsko skrb, katero je blagi gospod za nas

pogorelce imel, za vse, kar nam je priprosil blagovolil, v času, ko bi si mi čisto nič pomagati ne bili mogli, izrekava midva podpisana v svojem lastnem in v imeu vseh pogorelcev kompoljskih, blagemu, velikodušnemu gospodu Dollhofu, c. kr. okrajnemu glavarju v Kočevju, najtoplejšo zahvalo, in kliče: Bog mu plati trud in revežem skazano neprecenljivo pomoč!

V Kompoljah, dne 10. okt. 1877.

Ant. Mustar,
posestnik in odbornik.

Jos. Samec,
posestnik in odbornik.

Domače stvari.

— (Žrebanje obligacij kranjske zemljišne odveze), ki so bile v ta namen naznanjene, se bode vršilo 31. t. m. dopoldne ob 10. uri pri deželnem odboru.

— (Stotnik Karl Wahl) je 11. t. m. za mrtudom nenađoma tukaj umrl.

— (Franc Legat), bivši zdravnik v Višnji gori, je te dni v Kamniku umrl.

— (Utonil) je pred jednim tednom nekje pri železničnem mostu na mahu v Ljubljani okoli 30 let stari Grega Tavčar, ki je po noči vozil ladijo opeke niz vodo. Čoln so drugzga dné brez veslarja videli plavati po vodi, a utopljenca še nijso našli.

— (V Krškem) je jutri velika slavnost odprtja nove šole, katere se bode udeleževal tudi minister Stremajer.

— (Nemškutarsko hlinjenje.) Piše se nam: Da postanejo naši nemškutarji in vsi drugi zapriseženi sovražniki našega naroda za časa volitev čez noč narodnjaki — je sploh znano. Manje znano bi pa vtegnilo biti, da se naši nasprotniki tudi v trgovini poslužujejo tega manevra. Prijatelj iz dežele nas namreč opozoruje, da znani fabrikantje Avgust Tschinkelnovi sinovi po Krasu in Notranjskem in sploh po taci krajih, kjer vedo, da je narodna zavest bolje vzbujena, prodajajo svojo cikorjo v zavitkih z etiketami „Slovanska kava.“ „Der Zweck heiligt die Mittel“ — moglo bi tudi tu veljati.

— (Samoumor.) 8. okt. se je v Laščah pod malnarjevim kozolcem obesil po vsej okolici kot slab groš znani zidar Vročina. —

— (Iz Pišec) se nam poroča, da je vinska trgategv končana, a da vspeh nij ugoden. Vsak vinogradar je menj mošta dobil, kakor je pričakoval.

— (Mariborski škof) je za Ložniške pogorelce v Žavskej fari daroval 50 gld.

— (Pogorel) je g. Franc Škerlec, trgovec in poštar pri sv. Tomažu nad Veliko nedeljo na slovenskem Štajerskem; škoda je 1400 gld.

— (Plaz) se je vtrgal na srenjsko stezo pri sv. Florijanu blizu Šoštanja, neka na vrhu stoječa kapela je v nevarnosti.

— (Zastrupil) se je Pavel Mihelak v Poljskavi pod Mariborom, ker so mu posestvo po dražbi prodali.

— (Iz šaleške doline) se piše „Gosp.“ Ko smo denes 7. oktobra skozi okno pokukali, vse je bilo lepo, nedolžno, belo. Sneg je globoko v doline pobelil in neverjetno ali vsaj nepričakovano mrzlo je postalo. Pretekli teden so po tukajšnjih gorica hrgali in tudi mestili; pa letošnja trgategv se je slabo ali le srednje dobro obnesla. Nekaj je vzela poletna suša, drugo pa uže predjesenski in spomladanski mraz. Prav tako slabo se je obneslo korenje, repa in zadnja ajda, kojo so po slani uničeno pokosili. Tako tedaj je, da tudi letos kmet nič posebno dobrega leta ne bo imel.

— (Oderuh obsojen.) Iz Celja se „G.“ piše: Pred 3. leti je bil neki posestnik blizu Celja oderuhu Pehaniju dolžan 144 gld. Pehani je pa vedel neskušene in nevednega posestnika premotiti, da mu je večkrat dolžna pisma in menjice podpisal in nedavno, torej v 3. letih, zraste uni dolg od 144 gld. na 880 gld. a. v. Sodnija je goljufa obsodila na 8 mesecev ječe, vsakih 14 dni pa se ima enkrat postiti. Teh in enakih sleparij pa ne bode prej konec, dokler se zopet ne vpeljejo postave zoper oderuštvo, kakor se je to nedavno v Galiciji zgodilo.

— (Burja v Trstu), ta strahovita gostinja, je razsajala zadnje dni minolega tedna tako hudo, kakor v najhujšji zimi, metala je opeko z streh, drevesa lomila in napravila mnogo škode. Na morji je bilo vse belo in penasto od grozovitega piša. Parnik, kateri je v soboto v Dalmacijo odplul, nij mogel skoraj od obal, toliko se je imel z vetrom boriti. Dva največja lojdova parnika delala sta vso noč in do polu dne v nedeljo, da sta se rešila pogube pri preluki; od nobenega kraja nij bilo dva dni ni nobenega parnika ni ladije.

— (Orožja in streliva) je šlo skozi Trst te dni za Grško polen železniški vlak in ima ga še priti. Kedaj Grška udari? zakaj toliko časa čaka, ali se morda potrdi pregovor: Graeca fides nulla fides? pravi „Edin.“

Razne vesti.

* (Debeli ljudje), kateri imajo svoje društvo, imeli so blizu New Jorka svoj navadni občni zbor. Udov ima to društvo 2000 samih najbolj debelih obojega spola. Pa obravnavi prvih točk je bilo tehtanih 467 osob, mej katerimi je bilo 291 nad dva centa teških, 5 jih je tehtalo nad 3 cente. Naj težji pa je bil nek 26 letni mladenič, tehtal je 3 cente in 93 funtov. Ženske, katerih so 46 tehtali, imele so od 2 centa 4 funte do 3 cente 99 funtov. Potem je bil banket in volitev predsednika, kateri je dobil v znamenje vodstva debelih lepo palico in zlato svetinjo, na katere, so bila imena prejšnjih predsednikov.

* (Imenitni mornar Semens) kapitan ladije Alabama ki se je 19. junija 1867 bojeval blizu Cherborga s federalno korveto Kearsage, umrl je v zedinjenih državah v Ameriki. Živel je po boju na angleški brzoladiji nekaj časa, pa pravda, katera je bila v Švici zarad Alabame rešena, ga je tako navdušila, da se je začel učiti in je postal doktor prava.

Umrli v Ljubljani

od 7. do 11. oktobra:

Marija Povše, branjevdova vdova, 79 let, za vodenico. — Pavel Želiškar, kmet, 56 let, za otrpenjem pljuč. — Gustav Herman, ces. kr. poštnega oficijala otrok, 3½ meseca, za atrofijo. — Anton Rogel, sodar, za kapjo. — Helena Padar, obojznica, 57 let, za trebušno vodenico. — Marija Gradišar, zidarjev otrok, 3 leta, za vnetico grla. — Karel Wahl, ces. kr. stotnik, 48 let, za kapjo.

Dunajska borza 13. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	20	„
Zlata renta	74	40	„
1860 drž. posojilo	109	75	„
Akcije narodne banke	837	—	„
Kreditne akcije	205	—	„
London	118	40	„
Napol.	9	50	„
C. kr. cekini	5	67	„
Srebro	104	50	„
Državna marka	58	40	„

Naznanilo.

Podpisani se priporoča p. t. občinstvu za izdelavo najmodernejših oblek, iz vsakovrstnega blaga lastne zaloge, tudi prodaje narejenih oblek, fino izdelano, po najnižji ceni pri solidnej postrežbi.

Janez Potočnik,

izdelovalec oblek, na Klanecu štev. 61 v Kamniku.

Tuji.

12. oktobra:

Pri Slonu: Lukan iz Št. Vida. — Friedman iz Dunaja. — Zupančič iz Dolenjskega. — Kersevani iz Dornberga.
Pri Malihi: Rigele iz Dunaja. — Parisini iz Trsta. — Picker iz Dunaja. — Lauter iz Grada. — Kuher iz Beljaka. — Wisgril iz Dunaja. — Mejač iz Novega mesta. — Zupančič iz Dunaja.
Pri Zamorec: Namret iz Gorenjskega. — Petrovič iz Zagreba.

Zobni zdravnik dr. Tanzer,

docent zobozdravljenja na vseučilišču v Gradcu,
bode

v Ljubljani, v hotelu „pri Slonu“,
od nedelje 14. oktobra t. l. do vključivo 27. t. m. od 9. ure do poludne imel
zobozdravne in zobotehnične ordinacije.

V Ljubljani ostane točno 14 dni. Posebne sobe za posvetovanja
in operacije mogó se, ako jih kedo želi, dobiti vedno pri hišini.

Dr. Tanzerjeve c. kr. priv. zobne preparate: Antiseptikon —
ustna voda, sklenica po 1 gld., velika škatulja zobnega prahu 1 gld., doza
zobne paste 80 kr., paketek paste po 30 kr. ima zobozdravnik sam in gg.:
Krisper, lekarnar Birschitz, E. Mahr in Businaro v Ljubljani, lekarnar v Kam-
niku in v Kranji, a v Skofljem Loki trgovca Marinšek. (303)

Proti plači na obroke!

Oljnobarvene podobe in oljnate slike,

kot:

podobe svetnikov in genre-podobe, pokrajine,
lovske slike in portrete

v lepih zlatih okvirih

v vrednosti od 20 gld. za le 1 gld. na mesec
nad 20 gld. 2 gld. „ „

Onim, ki ves kup precej plačajo v gotovini, se cena pri-
lično zniža.

Tudi klavirji, gosli, gitare in citre

se prodajajo proti zmernim plačam na obroke pri

(115-6)

Ivanu Giontiniju.

Prostovoljna dražba.

V nedeljo dne 21. oktobra ob dveh po poludne
se bode na javnej dražbi prodajala

hiša štev. 42 v Spodnji Šiški

ter njej pripadajoča zemljišča — vsaka stvar posebej. (304-1)
V hiši so tudi klet in prostori, ki se dadé porabiti za zalóge.

Javna izjava!!

Neugodne razmere nas silijo, da razpustimo svoj éta-
blissement na Dunaji in da vso zalogo blaga razprodamo pod
fabriško ceno.

Da urno razprodamo, prodamo za samo

gld. 8.15

sledeče praktične in dobre predmete:

1. precizijska ura s priročno veri-
žico vred; jamči se za eno leto
za pravilno hojo.
1. mizna lampa s varnostnim go-
rivom, jako praktična.
1. mizni prt, eleganten, pisan, iz
fine angorske volne.
10. jeklorezov, kopije slavnih moj-
strov, s katerimi se dve sobi
lahko okinečate.
1. kuhalni aparat za čaj, s katerim
se v 2 minutah skuha najboljši
čaj.
1. terakota-kip, ob enem gorivo,
fino izdelan, kinča vsako salon-
sko mizo.
1. domino, komplet, v leseni škat-
lji.
1. škatlja za sladkor, palisandrov
les, z najlepšim kiporeznim de-
lom okinčana in z veksirnim za-
porom.

1. klešče za sladkor, iz vedno bele
kovine.
- 6 kosov arom. zdravilnega miša od
dr. Duponta.
- 6 miznih nožev z močnimi rogovi
in jeklenimi rezali.
- 6 vilic z močnimi rogovi.
- 6 žlic, c. kr. patentiranih, vedno
belih.
- 6 kavnih žlic, c. kr. patentiranih,
vedno belih.
- 1 žlica za juho, c. kr. patent,
masivna.
- 1 žlica za mleko, c. kr. patent,
masivna.

50 kosov.

Vseh teh naštetih 50 kosov stane skup samo

gld. 8.15.

Za vse predmete se jamči.

Naslov: Vereinigte Export-Kompagnie,

Wien, Burgring 3.

Naročila z dežele proti povzetju urno.

(250-6)

Tržne cene

v Ljubljani 13. oktobra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 75 kr.; — reš 6 gld.
50 kr.; — ječmen 5 gld. 36 kr.; — oves 3 gld. —
25 kr.; ajda 5 gld. 85 kr.; — prosó 5 gld. 85 kr.
— kornuza 6 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov
3 gld. 21 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla
kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 80 kr.; —
špeh trišen — gld. 68 kr.; — špeh poveljen — gld. 74
kr.; jajce po 2½ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine
kilogram 54 kr.; — telečnine 66 kr.; — svinjsko
meso 56 kr.; — sene 100 kilogramov 1 gld. 94 kr.
— slame 1 gld. 70 kr.; — drva trda 4 kv. metrov
6 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Glasovirji

novi ali malo preigrani v dobrem stanu, se za pro-
dati ali posoditi po nizke ceni dobodo pri

(305-1) M. Marout,

v Ljubljani, Gradišče (Burgstallgasse) št. 16.

Temeljit poduk

v igranji na klavirji in v harmoniji daje za
zmerno plačo doma ali v dotičnem stanovanji

Anton Weiss,

kapelnik godbenega društva, kolodvorske
ulice št. 11 nova, v pritličji.

(306)

Za jesensko in zimsko dōbo
se priporoča

najnovejšega in najokusnejšega

blagá in izdelkov
zalóga

(286-3)

C. Wannischa,

v Ljubljani, na mestnem trgu št. 7.

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in
se dobiva:

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof.
Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici.
8° 9 pol. Cena 30 kr.

— Najboljše in najcenejše —

obleke

za gospode, dečke in otroke!

Mestne, potne in lovske kožuhe
na veliko izbiro prodaje

M. Neumann,

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11.

Potni kožuhi, s sedmogradci in šopni,
podloženi po 45 gl.

Lovski kožuhi, z belo jag-

njetino 16 „

Mencičkovi 20 „

Mencičkovi iz lodna 14 „

Zimske suknje 18 „

Suknje za doma 12 „

Suknje za na lov iz lodna 8 „

Zimske hlače 6 „

in več.

Najnovejše in najelegantnejše

v konfekciji za dame.

Vnanje naročbe se izvršujó točno s
povzetjem, kar komu ne gódi, zamenja lahko
z drugim. (299-2)

Osmi redni

generalni zbor
kranjske obrtnijske družbe

v Ljubljani

dne 30. oktobra 1877 ob 4. uri po polu dne

v direkcijskeji sobi te družbe.

Dnevni red:

1. Poročilo o vspehih preteklega poslovnega leta 1876/77.
2. Poročilo pregledovalnega odbora.

Gospodje akcionarji, ki hočejo porabljeti svoje glasovalno pravo, prosijo se
v smislu §. 10 štatutov, naj svoje akcije do 28. oktobra t. l. pri družbeni blagajnici
deponirajo in naj si tam legitimacijske liste vzamejo.

(294-3)

Načelnik opravnega sveta.